

Gamle Maal og nye Krav.

Tale holdt Dansk Kvindesamfund den 3. December 1908.

Af Gyrithe Lemcke.

Der løb et Skib af Stabelen, — det var engang i forrige Aarhundrede, 1871, — stille og saa temmelig ubemærket. Men dog var der ved det Skib noget at mærke sig: Det havde kun Kvinder ombord. Og der var ogsaa en og anden, som med et Skuldertræk spurgte om »Maalet« for Rejsen. — »Kvinders Selvstændighed« — blev der svaret; og de, som havde spurg, smilede, thi for dem kunde der lige saa godt være svaret: »Fantasiens Land«.

Men Skibet fortsatte sin Kurs støt og stiltfærdig, og Aar efter Aar tog det flere Kvinder ombord, og de, som stod paa Kysten, begyndte lidt efter lidt at holde Øje med Skibet.

Saa hændte det en Dag, at Kvinderne hejsede et Flag i Mastetoppen, og nu blev der stor Opstandelse i Land, og Kikkertene kom frem; men da Folk fik at læse, hvad der stod i Flagdugen, blev Opstandelsen endnu større, og nogle vendte sig bort i Forargelse, andre vred sig af Latter, thi der stod: »Det sædelige Lighedskrav«. — Ja, der var et særdeles oplyst Hoved, som sagde: »Det er ikke Mennesker, som sejler der, det er Engle, og Maalet er Paradisets Strande.« — Men Skibet blev ved at sejle, og Skibet sejler den Dag i Dag, og pløjer Vandet tungere og dybere, fordi der stadig er flere ombord.

Men jo dybere Kølen skærer Vandet, jo større Bølger lader den efter sig, og Bevægelsen forplanter sig helt ind til Kysten, saa Folk paa Land faar Sprøjtet i Ansigtet. Og de ser ud over Vandet, hvor det gynger og vipper, og nogle raaber ud efter Skibet: »Der er Strømkæntring, læg Roret om«, og andre raaber: »Tag Lods ombord«. Og Lodsbaaden piler allerede ud fra Land.

Men ogsaa paa Skibet begynder flere at faa Betæneligheder og foreslaar at høre

Lodsens Mening om Vinden og Farvandet, og andre mener det raadeligst at stryge Flaget og forandre Kursen.

Men den gamle Besætning ser ubekymret paa alt det, som vipper og gynger derude bag.

»Det er ikke andet end Kølvandssprøjt«, siger de. »Det er Tegn paa, at nu pløjer vi dybt.«

Det er paa Opfordring af Dansk Kvindesamfunds Bestyrelse og en Del af dets Medlemmer, at jeg tager Ordet her i Aften for at indlede den Diskussion, som skal vise os, om Dansk Kvindesamfund endnu styrer samme Kurs, som i Halvfjerdserne, toner samme Flag som i Firsene, vedkender sig de samme Formaal, som Gang efter Gang har sat Dansk Kvindesamfunds Præg paa vor Lovgivning lige op til den seneste Tid, eller om det efter 37 Aars Sejlads har faaet nyt Land i Sigte og besluttet sig til at kaste nogle af sin Ungdoms Idealer overbord for at gøre Plads for en ny Tids nye Krav.

Som Udgangspunkt vil jeg vælge den ledende Artikel i »Kvinden og Samfundet« af 30. Okt., hvori Fru Wilckens har givet os en kortfattet Skildring af den tyske Moderskabsforsikringsbevægelse, thi det forekommer mig, at jeg her finder de Punkter, hvorom en Diskussion som den foreslaaede væsentlig vil komme til at dreje sig; og jeg vil tillade mig for Tydeligheds Skyld at citere Slutningslinierne af bemeldte Artikel, hvori gives et sammentrængt Referat af den yderliggaende tyske Gruppes Fordringer:

»Lad Staten forsikre alt Moderskab ved at lægge en Skat paa alle voksne Mænd og Kvinder og give et bestemt aarligt Bidrag til hvert Barn, der lever (300 Mrk.). Hæv Forskellen paa ægte og uægte Børn,